

Od Redakcji

Rocznik „Slavia Meridionalis” począwszy od bieżącego roku ukazywać się będzie wyłącznie na platformie cyfrowej, w tzw. wolnym dostępie. Mamy nadzieję, że z powszechnie wiadomych względów ta formalno-technologiczna zmiana ucieszy zarówno naszych Czytelników, jak i Autorów. Jeśli chodzi o stronę merytoryczną, obiecujemy wierność dotychczasowej linii pisma.

Obecny, czternasty już numer pisma „Slavia Meridionalis” poświęcony jest tematowi „Idee wędrowne na Słowiańszczyźnie południowej i zachodniej (początek i koniec czasów)”.

Od czasów Platona idee pozostawały obiektem zainteresowania wielkich systemów filozoficznych, lecz dopiero w erze nowożytnej zyskały one status siły tworzącej historię, motywującej ludzi do przekształcania świata. Gorzkie doświadczenia XX wieku doprowadziły jednak do postawienia idei „w stan oskarżenia”. Hermeneutyka podejrzeń nie oszczędza nawet samych badaczy, którzy mają świadomość, że dostarczając wiedzy o przeszłych wydarzeniach intelektualnych, stwarzają nowe warunki do dalszego w nich uczestnictwa, a tym samym – wkraczają do porządku mitycznego. W przekonaniu, że mimo tego ryzyka należy wciąż na nowo podejmować kolejne próby zrozumienia porządków myślowych, motywujących ludzi w różnych okresach historycznych do działania, zaprosiliśmy wybitnych badaczy do wspólnej refleksji na temat idei początków i końca czasów. Zgodnie z geokulturowym profilem pisma głównym przedmiotem uwagi pozostawały przy tym kultury słowiańskich Bałkanów, nie zabrakło jednak koniecznych w przypadku tego typu rozważań szerszych odniesień. Szczególny kompleks idei wędrownych, jakimi są idee początków i końca czasów, posiada głębokie pokłady archaiczności, a zarazem niezniszczalny potencjał kulturotwórczy. Autorzy prezentowanych w numerze 14. artykułów śledzili pierwotne mity oraz peregrynacje współczesnych *merkurianów*; badali hybrydyzację archaicznych treści w obrębie rozmaitych systemów światopoglądowych, odsłaniali zaskakujące nierzadko zerwania i przekształcenia, a także poddawali analizie modele niegasnących relacji badanych idei z udokumentowanymi w tekstach kultury ludzkimi lękami i nadziejami. Mamy nadzieję, że numer ten otworzy nowy etap refleksji nad historią idei na słowiańskich Bałkanach.

Grażyna Szwat-Gyłybowa

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 3.0 PL License (creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/), which permits redistribution, commercial and non-commercial, provided that the article is properly cited. © The Author(s) 2014.

Publisher: Institute of Slavic Studies PAS & The Slavic Foundation
[Wydawca: Instytut Sławistyki PAN & Fundacja Sławistyczna]